

תת"ע 6971/12/22 - שיר שולביץ- נגד מדינת ישראל-

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 6971-12-22 מדינת ישראל נ' שולביץ
תיק חיצוני: 20153326903

בפני כבוד השופטת מיכל דואני בהירי
המבקשת שיר שולביץ- באמצעות ב"כ עו"ד לוי
נגד
המשיבה מדינת ישראל- באמצעות ב"כ עו"ד בללו

החלטה

בקשה לביטול כתב אישום מחמת התיישנות לפי סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ").

העובדות הצריכות לעניין

ביום 17.12.22 הוגש כנגד המבקשת כתב אישום בעבירת אחיזה/שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית בעת שהרכב היה בתנועה, בניגוד לתקנה 28(ב)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"). כתב האישום עניינו אירוע מיום 29.5.22.

בתיק בית המשפט נסרק אישור מסירה אשר חזר ביום 26.7.22 בציון - "לא נדרש".

דבר הדואר נשלח למען: בר לב חיים 14/1 אור יהודה.

ביום 16.1.23, לאחר שהמבקשת לא התייצבה לדיון, ניתן פסק דין בהיעדר ונגזר עליה קנס בסך 1,000 ₪.

ביום 26.6.23 הגישה המבקשת בקשה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר לאחר שנטען כי הדיון התקיים ללא ידיעתה. במסגרת בקשתה צויין כי כתב האישום ומועד הדיון לא נשלחו לכתובת שציינה בבקשה להישפט אלא לכתובת אחרת, זאת על אף שבידי המאשימה היה המידע העדכני אודות מענה. במסגרת הבקשה טענה הן לעניין אי ביצוע העבירה המיוחסת לה והן לעניין אי התייצבותה.

ביום 6.8.23 התקיים דיון בבקשה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר, לאחר שלא התקבלה כל תגובה מצד המשיבה.

צורף טופס הבקשה להישפט, מיום 30.5.22 (אשר ככל הנראה התקבל במרכז הארצי ב- 7.6.22) במסגרתו ציינה את הכתובת המעודכנת: רחוב רומינילי 19א ת"א.

עוד צרפה המבקשת אישור קבלת פנייה מטעם המרכז הארצי לפניות נהגים, מיום 16.6.22, למען העדכני אותו ציינה בבקשתה להישפט.

במהלך הדיון הבהירה המבקשת כי המען לא עודכן במשרד הפנים, בשל קושי בקביעת תור במשרד הפנים.

מכתב הזימון לדיון נשלח למען במשרד הפנים, למרות שהמען העדכני צויין במפורש במסגרת הבקשה להישפט ואף אישור המרכז הארצי לפניות נהגים אישור קבלת הפנייה למען זה.

בהחלטתי מיום 6.8.23, לאחר ששמעתי טיעוני הצדדים, ובהתאם להוראות ס' 130(ח) לחסד"פ, הורתי על ביטול פסק הדין שניתן בהיעדר.

כעת, עותרת המבקשת לביטול כתב האישום מחמת התיישנות.

נטען, מדובר בעבירה מסוג ברירת משפט. חלפה תקופה העולה על שנה מהיום בו ביקשה המבקשת להישפט. המחדל בדבר אי מסירת דבר הדואר רובץ לפתחי המשיבה.

ב"כ המשיבה טענה כי יש לדחות את הבקשה.

לטענתה, מרגע שיצרה המבקשת קשר עם המאשימה ו"שישנה התנהלות של המבקשת בתיק מול התביעה", כך כלשונה, הרי ש"ההליך עצמו מתחדש". לשיטתה, מירוץ ההתיישנות נפסק. ב"כ המשיבה ציינה כי המבקשת הגישה מספר בקשות לבית המשפט במהלך החודשים האחרונים ולכן אין היא יכולה לטעון כעת טענת התיישנות. המענה לבקשת המבקשת להישפט היה כחודש ימים לאחר קבלת הדו"ח מיום 29.5.22, אישור המסירה מיום 26.7.22. עוד ציינה ב"כ המשיבה כי מחובתה של המבקשת היה לעדכן את המען במשרד הפנים ומשלא עשתה זאת, אינה יכולה לזקוף משלוח דבר הדואר למענה הראשון לחובת המשיבה.

דין והכרעה

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, ועיינתי במסמכים ובנספחים שהוגשו לעיוני, הגעתי לכלל מסקנה כי יש להיעתר לבקשה ולהורות על ביטול האישום מחמת התיישנות.

סעיף 225א לחסד"פ אשר כותרתו "**מועדי המצאה בעבירות קנס**", מורה כדלקמן:

(א) עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הודעת תשלום קנס לפני סעיף 228(ב);...

סעיף 230 לחסד"פ, אשר כותרתו "הזמנה למשפט", קובע כך:

"הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו;..."

כעולה מלשון החוק, לא ניתן להגיש כתב אישום בעבירות קנס בחלוף למעלה משנה ממועד ביצוע העבירה.

מרוץ זמנים זה אינו חל על מי שביקש להישפט לפי סעיף 229 לחסד"פ.

במקרה שכזה, מרוץ ההתיישנות ייקבע על פי המועד שבו נשלחה הזמנה לדין.

החובה למשלוח הזמנה שכזו תהא בתוך שנה מהיום בו הודיע הנאשם על רצונו להישפט.

ראה רע"פ 867/18 ראובן נתאי נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים) מיום 4.2.18. כך צויין:

"לשונו של סעיף 230 לחוק ברורה, ועל פיה יש לשלוח את ההזמנה למשפט בלבד בתוך שנה מיום הבקשה להישפט. הסעיף אינו מתייחס כלל למועד משלוח כתב האישום כתנאי להימצאות בתוך התקופה בה ניתן לדון באישום... הנה כי כן, קובע המחוקק במפורש, בחקיקה ראשית ובחקיקת המשנה, כי לעניין מירוץ ההתיישנות בנסיבות כגון דנן, המועד הקובע הוא מועד מסירת ההזמנה לדין."

כעולה מהאמור, מירוץ ההתיישנות מתחיל להימנות החל מקבלת הודעת נאשם על רצונו להישפט עד למסירת ההזמנה לדין לנאשם.

על המאשימה להוכיח שההזמנה לדין נמסרה בתוך תקופה של שנה מיום קבלת הודעה בדבר הבקשה להישפט.

להלן המועדים הדרושים לצורך הכרעה בשאלת ההתיישנות, כפי שעולה מטענות הצדדים וכפי העולה מנתוני התיק:

· מועד ביצוע העבירה הנטענת בכתב האישום ביום 29.5.22.

· פניית המבקשת למרכז הארצי בבקשה להישפט, ביום 7.6.22. שם ציינה את כתובתה העדכנית.

· מענה מאת המרכז הארצי ניתן ביום 16.6.22, לכתובתה העדכנית, במסגרתו צויין כי הפנייה הועברה לטיפולו של הגורם המוסמך.

· בתיק בית המשפט נסרק אישור מסירה לדין שחזר כ"לא נדרש" מיום 26.7.22, למען אחר מזה שציינה המבקשת בבקשתה להישפט.

· כתב אישום הוגש ביום 17.12.22.

· דיון בהיעדר המבקשת התקיים ביום 16.1.23.

· אישור מסירת פסק הדין בהיעדר לכתובת שגויה ניתן ביום 7.2.23, צוין: "עזב".

· בקשה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדר הוגשה ביום 26.6.23.

ראשית, לא קיים אישור מסירה מאוחר למועד פתיחת התיק, קרי- למועד הגשת כ"א ומוקדם למועד הדיון. על כן, כלל לא ברור מהו דבר הדואר שנשלח וחזר בציון "לא נדרש" והאם אכן מדובר בזימון לדין. ב"כ המשיבה אף לא הציגה את המסמך שנשלח.

שנית, עיון באישור המסירה מעלה כי חסרים בו פרטים מהותיים המקימים חזקת מסירה (תאריך ושעת ביקור הדוור בכתובתה של המבקשת, כמו גם שמו המלא).

שלישית ועיקר, גם אם אצא מנקודת הנחה כי ההזמנה לדין היא שנשלחה וחזרה בציון "לא נדרש" מיום 26.7.22, וגם אם אצא מנקודת הנחה כי מדובר באישור מסירה מלא ותקין- הרי שאין מדובר בדבר דואר שהתקבל אצל המבקשת, זאת מאחר שנשלח למען שגוי.

סעיף 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974 קובע **חזקת מסירה**.

חזקה זו ניתנת לסתירה אם הנמען הצליח להוכיח שלא קיבל את ההודעה או ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו. כך לשון הסעיף:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239 לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל".

(ההדגשות אינן במקור, מ.ד.ב.)

בנסיבות תיק זה הוכיחה המבקשת כי לא קיבלה את הזימון לדין מסיבות שאינן תלויות בה.

המבקשת אף הוכיחה כי לא זו בלבד שלא נמנעה מלקבל את דבר הדואר, שהרי הגדילה והודיעה בבקשתה למרכז הארצי פרטי כתובתה העדכנית.

המרכז הארצי שלח אישורו לכתובת זו - העדכנית - אך בנסיבות שאינן ברורות, דבר הדואר (אשר כלל לא ברור האם הוא ההזמנה לדין) נשלח לכתובת אחרת.

כן, המבקשת, בקבלה את תשובת המרכז הארצי, ציפחה, בצדק, כי המידע יועבר אליה לאותו המען. המבקשת לא צריכה היתה לשער כי דבר הדואר ישלח למען אחר ועל כן אך הגיוני כי המתונה בציפייה לקבלת התשובה.

לא מצאתי לקבל טענת ב"כ המשיבה לפיה משלוח דבר הדואר למען העדכני במשרד הפנים מבסס את חזקת המסירה נוכח חובתה של המבקשת לעדכן את כתובתה.

אכן, דרך הכלל היא כי מסירה תבוצע למען העדכני במשרד הפנים וכי על אזרח לדאוג לעדכון המען.

עם זאת, במקרה שלפניי, התרשמתי כי על המשיבה היה לנהוג אחרת.

המבקשת הבהירה כי לא ניתן היה לעדכן מענה אותה עת, בשל קשיים בתאום תור במשרד הפנים. על כן, הקפידה לעדכן את מענה במסגרת טופס הבקשה.

מרגע שהמשיבה מאפשרת למבקש-נאשם לעדכן כתובת אחרת, במסגרת טופס בקשה להישפט, הרי שחזקה כי התנהלותה למול המבקש תהייה לכתובת זו.

אלמלא כן, אין כל טעם במתן אפשרות לציין מען עדכני, והיה על המשיבה להודיע כי כל דבר דואר יועבר למען הרשום במשרד הפנים, זאת ותו לא.

בנסיבות תיק זה, מצאתי לקבוע כתב האישום וההזמנה לדין לא נשלחו בתוך שנה, מיום הבקשה להישפט, לידי המבקשת.

איני סבורה כי המשיבה עמדה בחובה המוטלת עליה לפי סעיף 230 לחסד"פ ועל כן, אני קובעת כי חלה התיישנות על העבירה הנדונה.

המזכירות תסגור את התיק ותשלח העתק ההחלטה לצדדים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ' אב תשפ"ג, 07 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.